

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษา เป็นการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นมีลักษณะนิสัย จิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม และมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพ ในอนาคต การศึกษาจึงช่วยให้คนเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญา การศึกษา ถือว่าเป็นความจำเป็นของชีวิตอีกประการหนึ่ง ที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด จนถึงโต (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2551 : ออนไลน์)

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพ ตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ โดยกำหนดหลักการส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาระดับเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรม ที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีคุณภาพอย่าง มีความสุข ประสานความร่วมมือ ระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ถือเป็นหน้าที่หลักของ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ตลอดจนชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ในการส่งเสริมและพัฒนาการของ เด็กทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ เต็มตามศักยภาพนั้น วิธีการอบรมเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญ มากที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สติปัญญา และบุคลิกลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัย ในอนาคต ถ้าเด็กได้รับประสบการณ์ที่ดีก็จะทำให้เส้นใยประสาทในสมองของเด็กแตกฉานเพิ่ม มากขึ้น ซึ่งเป็นเครือข่ายที่ทำให้เด็กเป็นคนดี เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็ก ได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดี เส้นใยในสมองก็จะสร้างเครือข่ายให้เด็กเป็นคนไม่ดี เป็นคนชอบทำลาย และเป็นอันตรายต่อสังคม (สันสนีย์ ฉัตรคุปต์. 2542 : 37) จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าการปลูกฝัง ทักษะคิด ค่านิยม และบุคลิกภาพ รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กจะทำได้ดีที่สุดในช่วงนี้ ซึ่งเป็นวัยต้นของชีวิต (เขาวภา เศษะคุปต์. 2542 : 14)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน จึงต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญ สาระสำคัญ คือ มุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดควรรศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษา และให้มีความอิสระในการบริหารจัดการ ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับเด็กแรกเกิดถึง 5 ขวบ เพราะเด็กในวัยนี้ เป็นวัยที่กำลังพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมและพัฒนาการขั้นต่อไป ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. 2550 : 11)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่จัดการศึกษา กำหนดแผนปฏิบัติการถ่ายโอนการจัดการศึกษาไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่สถานศึกษาดังอยู่ในพื้นที่ตามความพร้อม และตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนดในกฎกระทรวงการศึกษา พ.ศ. 2545-2548 โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลได้กำหนดแผนการถ่ายโอนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 และชั้น 2 รับผิดชอบดำเนินการภายในปี พ.ศ. 2544 สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3 ชั้น 4 และชั้น 5 ให้เตรียมการประสานทำความเข้าใจ เพื่อร่วมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งหมดหรือบางส่วน ตามสภาพความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ตามหนังสือสั่งการของกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท. 0520/ว.234 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543 (กรมพัฒนาชุมชน. 2543 : 1-2)

นอกจากนั้น แผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจด้านการจัดการศึกษาให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแผนการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท มี 2 แบบ และขั้นตอนการถ่ายโอน คือ

1. เด็กอายุแรกเกิดถึง 3 ขวบ ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง

2. เด็กอายุ 4 ถึง 5 ขวบ รัฐดำเนินการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุน

จนกระทั่งท้องถิ่นมีความพร้อมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 42 จึงถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการโดยกำหนดระยะเวลา ในการถ่ายโอนดังนี้

ระยะที่ 1 ปีงบประมาณ 2546 ถ่ายโอนการศึกษาระดับปฐมวัย อายุแรกเกิดถึง 3 ขวบ

ระยะที่ 2 ปีงบประมาณ 2548 เป็นต้นไป ถ่ายโอนการศึกษาระดับปฐมวัยอายุ 4 ถึง 5 ขวบ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม ตามมาตรา 42 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นหน่วยงานที่ใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในโอกาสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารการศึกษาจึงต้องเข้าใจและตระหนักว่าเป็นสหวิทยาการ ที่ต้องพึ่งความชำนาญของนักวิชาชีพเฉพาะทาง ที่สานต่อความเชื่อมโยงกันอย่างสนิท ไม่ใช่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะเด็กเป็นสมบัติของชาติ ต้องการพัฒนาที่สมบูรณ์ทุกด้าน เป็นการดำเนินการที่ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็กและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด การจัดการศึกษาปฐมวัย จึงเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กในชุมชนท้องถิ่นที่มีความพร้อมและศักยภาพตามวัย (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547 : คำนำ) เพราะฉะนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีส่วนการศึกษาและวัฒนธรรมในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องตามความเหมาะสม ให้เด็ก เยาวชนและประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะเด็กในปฐมวัยเป็นช่วงสำคัญที่สุดของการเจริญเติบโตและพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ในปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่พ่อแม่ไว้วางใจในการแบ่งเบาภาระการอบรมเลี้ยงดูบุตรและส่งเสริมพัฒนาการ ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงจำเป็นที่จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการครบถ้วนทุกด้าน

จังหวัดร้อยเอ็ด มีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 144 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 388 แห่ง ผู้วิจัยทำหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ขาดรูปแบบการศึกษา การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และบทบาทที่ชัดเจนขององค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขาดการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างไม่เต็มศักยภาพเท่าที่ควรแก่การปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีและมีคุณลักษณะที่เหมาะสม

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงระดับการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ เป็นข้อมูล แก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานำมาใช้ในการประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติ ในการบริหารงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อการพัฒนาให้เด็กเป็นประชากรที่มีคุณค่าของสังคมในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรที่มีสถานภาพและตำแหน่งการปฏิบัติงานต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งทำการศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553: 2) จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก ทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 776 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 681 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาถึงระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.4 ตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553 : 2) จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2.2 ด้านบุคลากร

3.2.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

3.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

3.2.6 ด้านส่งเสริมหรือช่วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2553 ถึง พฤษภาคม 2554

รวมระยะเวลา 6 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารงาน หมายถึง สภาพลักษณะการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากร อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ระดับการดำเนินงาน หมายถึง ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ทำให้การกำหนดแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ แต่ทำให้ไม่เป็นตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การกำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมายระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือจากชุมชนในท้องถิ่นนั้น

2.2 ด้านบุคลากร หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้เป็นไปตาม นโยบาย หรือบรรทัดฐานประสภคที่ตั้งไว้

2.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การจัดหา การสร้างดูแลรักษา ซ่อมบำรุงสถานที่ การจัดสิ่งแวดล้อมและมาตรการเพื่อความปลอดภัย

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กเล็กพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาลักษณะ การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ การจัดการและผลิตสื่อ การนิเทศติดตามและการประเมินผล การส่งเสริมด้านสุขภาพ ด้านโภชนาการ ด้านนันทนาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมแนะแนว

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การได้รับความร่วมมือ การสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้ปกครองและชุมชน

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ทางด้านการพัฒนา ความร่วมมือ ความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ ให้เด็กเล็กมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในที่นี้หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด

4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติสภาพาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในที่นี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด

5. นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือ บุคลากรผู้ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

6. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้ารับผิดชอบการบริหารงานทั่วไปและบริหารงานด้านบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด

7. นักวิชาการศึกษา หมายถึง บุคลากรที่มีหน้าที่บริหารงานด้านการศึกษา ในที่นี้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งรักษาราชการแทนนักวิชาการศึกษา หรือผู้ที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นที่ทำหน้าที่ด้านการจัดการศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด

8. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง บุคลากรที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกและแต่งตั้งจากครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

9. ครูผู้ดูแลเด็ก หมายถึง บุคลากรที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกและแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่หลัก ในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ ให้เด็กเล็กมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในที่นี้หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด

10. จังหวัดร้อยเอ็ด หมายถึง หน่วยงานการปกครองที่ดูแลรับผิดชอบอำเภอในพื้นที่ทั้งหมด 20 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตต์ อำเภอธวัชบุรี อำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอพนมไพร อำเภอโพนทอง อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอหนองพอก อำเภอเสลภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพนทราย อำเภออาจสามารถ อำเภอเมยวดี อำเภอศรีสมเด็จ

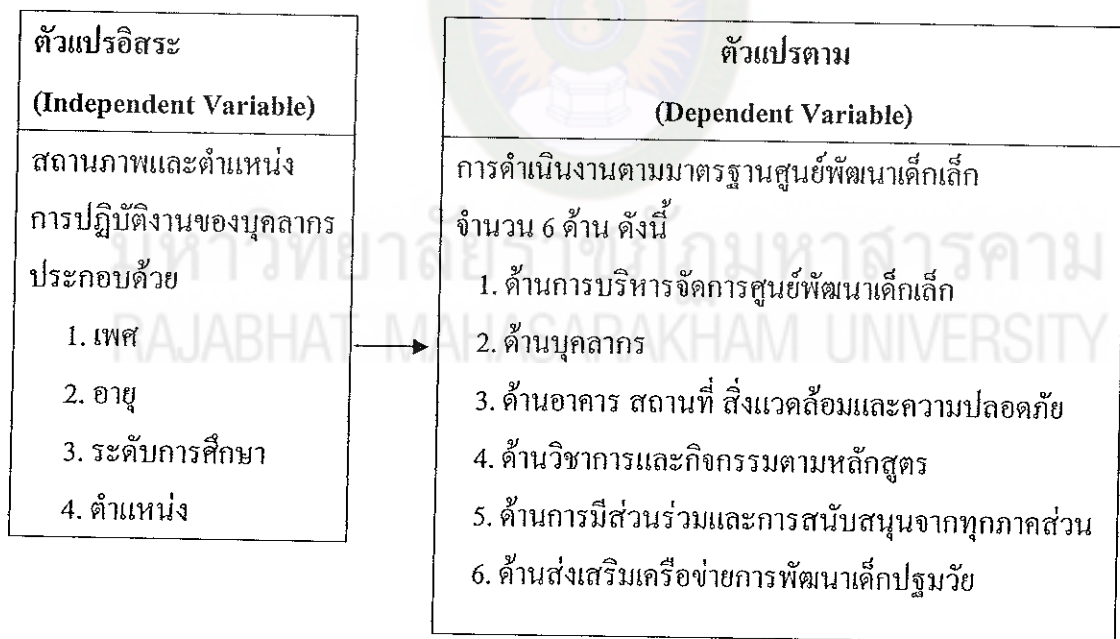
อำเภอจันทราบึง อำเภอเชียงขวัญ อำเภอหนองฮี และอำเภอทุ่งเขาหลวง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ รวม 203 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 58 แห่ง คือ เทศบาลเมือง 1 แห่ง/เทศบาลตำบล 57 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 144 แห่ง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพิ่มมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยมาจากมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2547 : 1-4) โดยผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย